

EKSKLUZIVNO

Hrvatski premijer o budućnosti Vlade, odnosu s Predsjednicom, previranjima u stranci, Stieru, Agrokoru, Ini...

Tijekom protekle nedjelje Andrej Plenković dao je Nacionalu svoj prvi intervju otkako je postao hrvatski premijer. Prihvatio je poziv da to učini upravo u povodu izlaska tisućitog broja Nacionala. Bio je to njegov vjerojatno najduži intervju koji je dao za neki hrvatski medij. Razgovor se vodio u njegovu uredu u zgradi Vlade na Markovu trgu, a Plenković je za tu priliku odvojio puna četiri sata. U tom razgovoru progovorio je o nekim manje poznatim okolnostima tijekom pregovora s HNS-om o spašavanju Vlade, o odnosima s predsjednicom Kolindom Grabar Kitarović i Davorom Ivom Stierom koji je napustio njegovu vladu, o svojem tumačenju političke stabilnosti, viđenju političke pozicije HDZ-a u budućnosti, o političkim suparnicima, ali i Ini, Agrokoru i svojim izravnim kontaktima s Ivicom Todorićem, kao i svojim u posljednje vrijeme učestalijim nervoznim reakcijama u komunikaciji s novinarima.

NACIONAL: Početkom prošlog tjedna u intervjuu za RTL Danas izjavili ste da s Davorom Ivom Stierom još niste razgovarali o tome može li on u budućnosti ostati politički tajnik stranke. Jeste li u međuvremenu o tome razgovarali te što ste zapravo htjeli reći izjavom da o tome s njim tek morate razgovarati?

Kolega Stier je donio odluku o podnošenju ostavke na ministarsku dužnost u Vladi. Brojnim kolegama nisu u potpunosti jasni razlozi tog njegova

poteza. Mi smo praktički na početku rada naše Vlade pa njegov argument o završetku jedne faze vanjskopoličkog djelovanja ne smatram utemeljenim. Zajedno smo ostavili mandate u Europskom parlamentu s ciljem da pomognemo stranci u objektivno lošim okolnostima u kojima je bila u lipnju prošle godine nakon rušenja vlastite vlade, neuspjelog predlagivanja i odluke da se raspusti Hrvatski sabor. Cijenim potporu koju mi je, s Damirom Krstičevićem i drugim kolegama, dao u unutarstranačkoj kampanji za predsjednika HDZ-a. O imenovanju stranačkih tajnika formalno odlučuje Predsjedništvo stranke na prijedlog glavnog tajnika.

NACIONAL: Je li do distance koju ste primijetili po pitanju odnosa između vas i Stiera dijelom došlo i zbog ozbiljne promjene kursa hrvatske vanjske politike na području ljudskih prava koju je Stier počeo impostirati, a koja se sredinom proljeća promietnula u jednu od dominantnih tema među stranim diplomatima u Hrvatskoj?

Ne bih rekao. Vanjska politika Hrvatske je, neovisno o stranačkim preferencijama, u strateškim bitnim pitanjima prilično konzistentna i dosljedna, ali u nekim segmentima je jasno da dolazi do određenih modifikacija. Ipak, mislim da je glavni razlog bio prekid suradnje s Mostom.

NACIONAL: U hrvatskim stajalištima o zaključcima Europskog vijeća o prioritetima EU-a u forumima UN-a za ljudska prava 2017., govori se promicanju tradicionalne obitelji i definiranju pobačaja. Hrvatska Misija pri EU-u u Bruxellesu na brojna pitanja odgovorila je da je

Hrvatska dobila novu konzervativnu katoličku vladu i da je to njena nova politika. Želite li vi da se politika hrvatske vlade tako definira ili je tu Stier solirao?

Sva načelna stajališta EU-a koja se tiču ljudskih prava, a posebice kada se ta stajališta prezentiraju na razini međunarodnih foruma, pokušavaju se formulirati tako da iza njih mogu stati sve države članice. Hrvatska svoje stavove iznosi na tragu pronalaženja zajedničkih rješenja uz uvažavanje svojih vrijednosti.

NACIONAL: Što su po vama hrvatski prioriteti na području ljudskih prava?

U Hrvatskoj se svi građani trebaju osjećati dobro i znati da im Ustav i zakoni garantiraju prava, bez obzira na to o kojoj se generaciji ljudskih prava radi. Naravno da HDZ cijeni i podržava obiteljske vrijednosti. To je dio naše stranačke filozofije i angažmana. Ali to ne znači da se ne poštuju slobode i prava drugih koji imaju drugačije vrijednosti.

NACIONAL: Stier je kao svoju glavnu misiju s pozicije saborskog zastupnika prezentirao jačanje HDZ-a kao demokratske opcije, ali i uvođenje načela jedan član - jedan glas na svim razinama izbora unutar HDZ-a, što je bio dio vašeg zajedničkog programa. Jeste li ga u tome spremni podržati, odnosno jeste li spremni uvesti to načelo biranja na sve funkcije u stranci i kada?

HDZ kao stožerna stranka i središnja snaga razvoja Hrvatske, ima platformu koja je državotvorna, domoljubna, narodnjačka i demokratska. Načelo jedan član - jedan glas već je uvelike uvedeno u Statutu HDZ-a. Tako bi se trebali birati svi čelnici naših

ANDREJ PLENKOVIĆ 'GRB NA PLOČI U JASENOVCU JE PROBLEMATIČAN

Razgovarao BERISLAV JELINIĆ Fotografije SAŠA ZINAJA

**MOGLI SU STAVITI I PLOČU BEZ GRBA I PROBLEM
NEMA TU DILEMA, MOJI SU**

**MA NE BI BILO. USTAŠKE ZLOČINE SAM OSUDIO.
RAVNOVI OKO TOGA SU JASNI'**

stranačkih organizacija, na svim razinama. Statut HDZ-a je zbog niza dosadašnjih izmjena nedovoljno koherentan, a u njemu postoje i stanovite praznine. Kada sam prije godinu dana najavio kandidaturu za predsjednika stranke, tadašnje je Predsjedništvo, nakon što je Karamarko podnio ostavku, osnovalo radnu skupinu koja se trebala baviti promjenama Statuta. Osobno sam kolegu Stiera delegirao u tu skupinu i tada smo zaključili da je za HDZ ključno fokusirati se na izbornu kampanju i pobijediti na izborima, a Statut ostaviti za neka mirnija vremena. Oformit ćemo novu radnu skupinu i izraditi novi stranački statut te ga usvojiti na stranačkom Općem saboru. Svi su dobrodošli dati svoj obol u tom procesu kako bi stranka funkcionirala na što demokratskiji način.

NACIONAL: Definirajte pojam „mirna vremena“.

To je vrijeme koje nije opterećeno izborima, manje je opterećeno kriznim upravljanjem, a više bavljenjem strateškim ciljevima Vlade.

NACIONAL: U više navrata govorili ste o HDZ-u kao o stranci kojoj je stalo do političke stabilnosti i odgovornosti, navodeći da ljudi moraju vidjeti tko su u Hrvatskoj neodgovorni političari koji se ne ponašaju na primjeren način, aludirajući na one koji su zagovarali treće parlamentarne izbore u nepune dvije godine. Međutim, nakon što ste smijenili trojicu Mostovih ministara, ministra Zdravka Marića i opstanak Vlade spasio je de facto glas donedavnog člana SDP-a Tomislava Sauche. Mislite li da takav razvoj situacije i triler uoči rekonfiguracije Vlade podržavaju tezu da vam je stalo do političke stabilnosti?

Sve što radim, radim s osjećajem za realnost, kao i političku odgovornost prema biračima i mandatima koje smo osvojili. Naš je izborni sustav razmjerni i u ovako organiziranim izbornim jedinicama, teško je

očekivati da će itko samostalno osvojiti 76 mandata. U kampanji smo promovirali HDZ, svoj program i bili jasni oko toga da će predsjednik HDZ-a biti i premijer ako pobijedimo - što se i dogodilo. Odlučili smo surađivati s Mostom i nacionalnim manjinama i te su odluke prihvaćene na tijelima HDZ-a. Potom smo nastojali da Vlada dobro funkcionira i što se mene tiče, bilo je tako. U dogovoru s Mostom branili smo ministra Barišića te smo našli prihvatljiv modus tako što su Mostovi ministri podržali odbijanje oporbene inicijative, a u Hrvatskom saboru su Mostovi zastupnici bili suzdržani. Slučaj sa Zdravkom Marićem tempiran je namjerno točno tako da izazove dramu u koaliciji uoči lokalnih izbora. Problem je u tome što je Most odlučio podržati SDP-ovu inicijativu bez da je uopće čuo Marićeve argumente. S Božom Petrovom razgovarao sam točno za ovim stolom za kojim razgovaramo i jasno mu rekao da je suradnja HDZ-a i Mosta završena ako budu za SDP-ovu inicijativu

'NIJE BILO KONKRETNIH pregovora o slaganju nove parlamentarne većine prije sjednice Vlade 27. travnja. Bilo je neformalnih kontakata. A o tome hoćemo li s HNS-om zajedno na izbore, nismo razgovarali'

INTERVJU S
PREMIJEROM
ANDREJEM
PLENKOVIĆEM
VODIO JE U
NEODJELJU UJUTRO
GLAVNI UREDNIK
NACIONALA
BERISLAV JELINIC

protiv Marića. Potom je o tome s Petrovom razgovarao kolega Stier, a i sam Zdravko Marić. U toj fazi bio sam uvjeren da će se priča početi rasplitati tek kada dođe u Sabor. Nisam očekivao takvu političku drskost da će na Vladi ministri Mosta glasati protiv povjerenja kolegi ministru s kojim su sjedili u Vladi duže nego sa mnom. Nakon toga suradnja nije bila moguća, a istupi pojedinih Mostovih političara tijekom posljednjih mjeseci pokazali su njihovo novo lice. Nastojim vjerovati da - u političkom vremenu razotkrivanja - to ipak nije pravo.

NACIONAL: Unatoč tome što je bio suočen s argumentiranim i u političkom smislu teško obranjivim kritikama, izjavili ste da ste Barišića ustrajno branili i obranili. Međutim, kada su se promijenile političke okolnosti, naprosto ste ga, kolokvijalno govoreći, 'pustili niz vodu'. Jeste li u tom smislu bili vjerodostojni?

Branio sam ministra Barišića ustrajno i čvrsto. I obranio ga od žestokih napada. U kontekstu stvaranja okvira za suradnju s HNS-om i rekonfiguracije portfelja u Vladi, ponudio sam mu da bude ministar rada i mirovinskog sustava. On se na toj ponudi zahvalio, rekavši da se iz niza razloga ne osjeća spremnim prihvatiti tu dužnost. U ljudskom smislu, moj se stav prema njemu nije promijenio. Bio sam prema njemu vrlo korektan. I naše relacije bit će dobre i dalje.

NACIONAL: Ministar Božinović u intervjuu za Jutarnji list izjavio je da su pregovori HDZ-a i HNS-a započeli čim je Most odlučio rušiti ministra Marića. Tko je započeo pregovarački proces i kako su razgovori inicijalno tekli ako se to počelo događati u vrijeme kada je HNS u Saboru glasovao protiv davanja povjerenja Mariću te pokušavao skupiti dovoljan broj potpisa za smjenu Vlade?

Nije bilo nikakvih konkretnih pregovora o slaganju nove parlamentarne većine prije sjednice Vlade 27. travnja. Bilo je neformalnih kontakata.

NACIONAL: Što to znači?

Podsjećam da smo u rujnu i listopadu 2016. dobili 91 potpis potpore za sastavljanje Vlade. Da smo htjeli, mogli smo i više. To znači da je HDZ imao širu potporu zastupnika u Hrvatskom saboru i da ona nije ovisila isključivo o Mostu, odnosno njihovih 13 mandata. Nakon što je došlo do prekida suradnje s Mostom, Predsjedništvo HDZ-a donijelo je odluke da se razgovara s drugim strankama u cilju postizanja nove parlamentarne većine. Ako ti razgovori ne bi bili uspješni, HDZ je bio spreman ići na izbore. Normalno je da se u tom kontekstu razgovara s raznim strankama. Tada smo htjeli ocijeniti generalno raspoloženje. Tko je htio nove izbore? Most koji bi htio ponovo doći na vlast. Potom SDP, koji u sastavu u kojem je danas teško može pobijediti na izborima, ali je očita prvenstvena želja da se profilira sastav SDP-ova saborskog Kluba. Možda i Zlatko Hasanbegović i Bruna Esih, odnosno strukture koje stoje iza njih. Ali u to nisam posve siguran. Stekao sam dojam da nitko drugi izbore nije htio, kao ni velika većina ljudi u zemlji. Tko može reći da institucije dobro funkcioniraju ako se u nepune dvije godine ide tri puta na parlamentarne izbore? Ili nije dobar

izborni sustav ili stranke koje se nakon izbora ne mogu dogovoriti o funkcionirajućoj većini. Iz poštovanja prema hrvatskom narodu za HDZ su novi izbori bili tek podredna varijanta. Izbore lakonski zazivaju komentatori i promatrači iz fotelja koji nemaju političku odgovornost niti su ikada bili akteri izbornog procesa. Stoga posebno cijenim političku odluku HNS-a da uđe u Vladu i uspostavi suradnju s HDZ-om. To je bitan iskorak za odnose na političkoj karti Hrvatske.

NACIONAL: Ne biste li i vi od prijevremenih izbora dodatno profitirali?

HDZ je velika i demokratska stranka. Funkcioniramo po principu uključivosti i supsidijarnosti tako što županijske organizacije predlažu kandidate, a konačnu odluku donosi Nacionalno vijeće. Kao premijer sam bio posve svjestan koja su sve krupna pitanja na dnevnom redu našeg društva - ekonomski, socijalni, sigurnosni i financijski. Državni interesi su za mene iznad svih stranačkih kalkulacija.

NACIONAL: Jeste li spremni zajednički izaći na iduće parlamentarne izbore s HNS-om? Nazire li se već sada dostatna razina političke kompatibilnosti za takvo što?

O tome nismo razgovarali, već o partnerstvu unutar ove Vlade. Tu pohvaljujem vodstvo i članove HNS-a, a posebno kolege Vrdoljaka, Štromara, Posaveca i Batinića, zbog hrabre odluke koju su

'AGROKOR SMO MOGLI nacionalizirati, što bi bilo jako loše pa smo odlučili ići srednjim putem. Todorčić je pokazao silnu poduzetničku energiju, ali u tom procesu nije bilo sve održivo, a vrijeme će pokazati je li bilo zakonito'

donijeli koja je na tragu europskih praksi. Mislim da smo ipak uz svu medijsku i političku buku, pa i nevidene napade i kritike, uspjeli malo relaksirati ozračje u društvu.

NACIONAL: Doista to mislite? Prije bih rekao da su se možda stvorili preduvjeti za neku buduću relaksaciju.

Tako je. Ušao sam u tu političku utakmicu kako bih postupno mijenjao i HDZ i ozračje u zemlji. Želim afirmirati ozračje uključivosti i tolerancije na političkoj i društvenoj sceni. U Hrvatskoj se počinju preslikavati globalni i europski politički procesi, koji se počinju sumirati na konflikt između političkog mainstreama s jedne strane i populističkih odnosno antisistemskih snaga s druge strane.

NACIONAL: Zašto mislite da će HNS biti lojalniji Vladi nego što je bio Most? Kako se može javno tvrditi da su pregovori tekli glatko ako je javnost svjedočila drami unutar HNS-a koja se u zadnji tren prevrnula na stranu koja je osigurala opstanak vaše vlade?

Bile su dvije vrste pregovora. Oni između dviju stranaka bili su jasni, sadržajni i korektni. Malo je dramatičniji bio tijek i epilog razgovora unutar tijela HNS-a. Ali to prepuštam kolegama da tumače javnosti.

NACIONAL: Niste odgovorili na pitanje zašto mislite da će HNS biti lojalniji Vladi od Mosta?

Zato što su u Vladu ušli na način koji pokazuje visoki stupanj odgovornosti prema biračima. I zato što razumiju način funkcioniranja vlasti predvidljiviije nego Most.

NACIONAL: U čemu je razlika između Zlatka Hasanbegovića i Brune Esih, koji su se odmetnuli od HDZ-a nakon što su u Sabor ušli zahvaljujući HDZ-u, i dijela saborskih zastupnika HNS-a koji su podržali ulazak stranke u Vladu nakon što su u Sabor izabrani zahvaljujući predizbornoj koaliciji sa SDP-om?

Razlika je velika. Koalicija Hrvatska raste na izborima je izišla kao koalicija stranaka. Kada su izgubili izbore, ta koalicija je prestala postojati. Svaka stranka formirala je svoj klub u Saboru. Nisam primijetio ništa što bi ih kao stranke povezivalo u političkom djelovanju u postizbornoj fazi.

NACIONAL: Ne radi li se tu o prvorazrednoj moralnoj odgovornosti i poštivanju činjenice da u Sabor vjerojatno ne bi ušli u tolikom broju da nisu bili na zajedničkoj listi sa SDP-om, na što upozoravaju brojni akteri političkog života?

To je njihovo interno pitanje koje treba vratiti u srpanj 2016. HNS je dobio devet mandata, oformio svoj zastupnički klub i donosi svoje odluke u promijenjenim političkim okolnostima.

NACIONAL: A što je drugačije s Hasanbegovićem i Esih?

Kada smo formirali predizborne liste, Hasanbegović je bio član Predsjedništva stranke, a gospoda Esih je na listu došla na njegovu preporuku kao nestranačka osoba. Preporučilo ju je još nekoliko ljudi iz vodstva stranke. Nakon formiranja Vlade Hasanbegović je dobio ponudu da postane predsjednik saborskog Odbora za znanost, kulturu i obrazovanje. No on je to odbio.

NACIONAL: Kako je to obrazložio?

Rekao je da to ne može prihvatiti jer je Nina Obuljen Koržinek postala ministrica kulture, a nju smatra svojim antipodom. Nisam to smatrao relevantnim argumentom, već iskazom nepoštovanja prema mogućnosti preuzimanja važne dužnosti u Hrvatskom saboru.

NACIONAL: Je li između vas dvojice bilo ikakvih drugih razilaženja?

Bio je na svim sjednicama Predsjedništva i Nacionalnog vijeća te nisam primijetio ništa što bi se moglo tako okarakterizirati. Kasnije je prihvatio biti potpredsjednik Odbora za predstavke i pritužbe. Inače, ni on ni kolegica Esih nisu se pokazali pretjerano zainteresiranim zastupnicima. Jedva su zajedno skupili dva javljanja za riječ na plenarnim sjednicama u osam mjeseci. Preskromno i nerazmjerno publicitetu koji ih prati. Oni su kasnije, bez da su stranci bilo što najavili, oformili svoju listu za zagrebačku gradsku skupštinu. Ako ih je nešto brinulo, mogli su se najaviti na razgovor. Ili najaviti da bi radili nešto svoje.

NACIONAL: Jesu li, s druge strane, oni bili i u kakvim ozbiljnijim kombinacijama HDZ-a za lokalne izbore? Čini se da ih je upravo ignoriranje stranke poguralo prema povlačenju takvog poteza.

Tražili smo zajednička rješenja na sjednicama Nacionalnog vijeća stranke. Nisam uočio neke ambicije oko lokalnih izbora. No oni su donijeli svoju odluku. Naglašavam da nitko za moga mandata nije isključen iz stranke. Hasanbegović se, ex lege, sam isključio. Što se to promijenilo u pozicijama stranke posljednjih mjeseci?

NACIONAL: Smeta li ih pravac u kojem ste usmjerili stranku?

To je pitanje za njih. Sve što je bitno i strateško u političkom programu HDZ-a, provodi se u programu Vlade.

NACIONAL: Biskup Košić žestoko vas je kritizirao, nazivajući, među ostalim, suradnju s HNS-om političkom prostitucijom. Kako to komentirate?

Svatko ima pravo reći svoj stav. Biskup Košić je krenuo s nekoliko pogrešnih premisa, ali ne bih komentirao njegov istup.

NACIONAL: Ostavimo po strani rad Povjerenstva, kakav je vaš osobni stav o postavljanju ploče s natpisom 'za dom spremni' u Jasenovcu i to točno na mjestu nekadašnjeg sjedišta ustaškog zapovjedništva tog logora?

Bio sam na komemoraciji u Jasenovcu i vrlo jasno osudio ustaške zločine koji su se tamo dogodili tijekom Drugog svjetskog rata. Prije toga sam u siječnju posjetio Izrael i Yad Vashem. Moji su stavovi oko toga poznati i jasni. Nema tu dilema. To sam objasnio više puta. Imamo problem neujednačene upravne prakse po pitanju korištenja registriranih grbova u statutima udruga HOS-a. To je tema za koju sam zadužio Ministarstvo uprave da napravi dubinsku analizu. Tu situaciju moramo zakonski urediti i praksu ujednačiti. Ta ploča nije poput onih koje su 2004. postavljene istaknutim pripadnicima ustaškog režima. Ovo je ploča za 11 hrvatskih branitelja koji su poginuli u dobi od 20. do 38. godine života. Jedino je grb problematičan. Treba otvoriti ozbiljne razgovore s predstavnicima udruga HOS-a kako bi se našlo rješenje tog problema.

NACIONAL: Bandić je za Nacional izjavio da u Zagrebu tih problema nema te da postoji jedna takva ploča HOS-a na Kustošiji, ali bez ustaškog pozdrava.

Mogli su i u Jasenovcu staviti ploču bez grba i problema ne bi bilo.

NACIONAL: Smatrate li provokacijom to što je ta ploča postavljena točno na mjestu zapovjedništva ustaškog logora u Jasenovcu?

Pokušavam razabrati što sve iza toga stoji. Što više informacija dobivam, nisam siguran koliko je postavljanje ploče bilo spontano i slučajno, a koliko stvar namjere. Bilo mi je neobično što ni lokalne vlasti nisu to prepoznale na vrijeme. Vlada je o tome doznala iz medija. Da je bilo više filtera, ta se situacija mogla riješiti i prije no što je ploča postavljena.

NACIONAL: Kako danas komentirate pojavu Mosta? Slažete li se s tvrdnjama da bi se bez njih i vama teže otvorio put prema vrhu HDZ-a, a potom i Vlade?

Most postoji nekoliko godina. Pojavio se jer su u nekim sredinama određene političke strukture

vladale jako dugo. Nastali su kao pokret protiv političkog establišmenta. Drugo je pitanje koliko im vremena treba da iz pokreta prerastu u strukturiranu stranku i predvidljiv politički faktor. Čini mi se da tek izgrađuju svoj nacionalni politički identitet. Oni na moj politički put nisu utjecali. Bila je to stvar koincidencije. Moje političko djelovanje ima svoju putanju, koju svojim radom gradim godinama, a najmanje je na nju utjecao Most.

NACIONAL: Kako komentirate tvrdnje Bože Petrova da izravno pogodujete HT-u? Zašto ste zapravo u relativno kratkom roku dvaput primili Davora Tomaškovića?

Neozbiljne su tvrdnje Bože Petrova da navodno pogodujem HT-u. Hrvatska je nedavno dobila 101,4 milijuna eura od Europske komisije za izgradnju širokopojasne mreže nove generacije. Cilj tog programa je učiniti internet pristupačnijim u ruralnim područjima. Da malo bolje prati objave tih odluka u vezi Digitalne agende, ne bi davao takve neodgovorne komentare koji se prenose u javnosti bez provjeravanja točnosti sadržaja.

NACIONAL: Kakvom ocjenjujete ulogu Bože Petrova u oči eskalacije afere Agrokor te tvrdnje da je suradnja dviju stranaka pukla jer štite kriminal u Agrokoru?

HDZ i Most su korektno surađivali prilikom izrade ideje o pristupanju rješavanju problema Agrokor. Dvaput smo se susreli s gospodinom Todoricom, također upravo za ovim stolom. HDZ i Most usuglasili su se da s Agrokorom imamo izvanrednu situaciju koja zahtijeva izvanredno rješenje. Zakon o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja, spriječio je niz negativnih scenarija - sačuvali smo radna mjesta i stabilnost financijskog sustava. Mislim da smo pronašli zajednički jezik kako bi se spriječio veliki udar na hrvatsko gospodarstvo. Nema saznanja s kim se još gospodin Petrov sastajao i kako je u inicijalnoj fazi prikupljao dodatne informacije o stanju u Agrokoru, ali je bilo očito da ima niz informacija iz nekih posebno informiranih izvora. Nebulозна je i nevjerojatna teza Mosta da HDZ štiti kriminal u Agrokoru. Ne mogu kaznenu odgovornost utvrđivati političke stranke, već institucije sustava. Tu je došlo do izražaja političko neiskustvo Mosta, naročito u vidu djelovanja na čelu ministarstava. Oni si uzimaju za pravo kao stranka tvrditi što bi trebale raditi pojedine institucije. Tu je HDZ puno zreliji od Mosta.

**'OBJAŠNJENJE
HASANBEGOVIĆA da
ne želi voditi Odbor za
kulturu jer mu je Nina
Obuljen antipod, nisam
smatrao relevantnim. On i
Esih imali su dva javljanja
za riječ u osam mjeseci.
Nesrazmjerno publicitetu'**

NACIONAL: Kako komentirate izjave Zdravka Marića da je Agrokor stabilna kompanija, neposredno uoči izbijanja drame oko koncerna koja je uzdrmala cijelu zemlju?

Mislim da je on tada reagirao na medijske objave o procjenama rejting agencija. Teško mi je reći je li on u tom trenutku mogao imati neke detaljnije informacije. Kada sam ušao u ovaj ured, nije bilo ni jednog papira ili izvještaja, ni od jedne institucije, koji bi sugerirao da će se s Agrokorom dogoditi to što se dogodilo. Jesam li trebao reagirati na kuloarske insinuacije? U razgovoru s njime nisam stekao dojam da je on mogao ranije znati da bi to moglo tako eskalirati. Marić je sve to doživio sportski, a mogu reći da ostavlja odličan dojam u javnosti i struci zbog načina kako obavlja svoj posao ministra financija.

NACIONAL: Što mislite o Ivici Todoricu i zašto vam je drugi razgovor s njim bio jedan od težih koje ste vodili?

Triput smo se u životu susreli. Dvaput u ovom uredu, a jednom ranije u frizerskom salonu gdje se šišam 30 godina. Projekt koji je stvarao polovicu svog života odveo je u situaciju u kojoj se našao pred zidom. Naravno da takve situacije i razgovori nisu jednostavni ni ugodni. Mogli smo dati nova sredstva za privremeno preživljavanje sustava i ne biti sigurni hoće li se i kada taj novac vratiti. Mogli smo nacionalizirati tvrtku, što bi bilo jako loše, jer bismo na porezne obveznike prenijeli tuđe dugove. Stoga smo odlučili ići srednjim putem. Todorić je čovjek koji je pokazao silnu poduzetničku energiju, ali je očito da u tom procesu nije bilo sve održivo, a vrijeme će pokazati je li sve bilo zakonito.

NACIONAL: Kako je zapravo donesena odluka da specijalni povjerenik za Agrokor postane Ante Ramljak? Tko vam ga je prvi preporučio i kako ga je opisao? Jeste li bili detaljno upoznati s njegovom poslovnom biografijom te ranijom suradnjom s Borislavom Škegrom?

Tražili smo nekoga tko poznaje poslovne aktere u zemlji, tko ima iskustvo u gospodarstvu i sektoru financija. Tako smo došli do njega. On se svojim dosadašnjim profesionalnim putem istaknuo.

NACIONAL: Niste odgovorili tko ga je prvi preporučio.

Upoznao sam ga prije par mjeseci kao čovjeka koji se bavi financijskim savjetovanjem. Ostavio je na mene dobar dojam. Njega poznaje nekoliko ministara u Vladi, uključujući i potpredsjednicu Vlade. Prema tome što dosad radi i prema njegovim izvješćima, napravili smo dobar odabir.

NACIONAL: Je li bilo mudro što je HDZ za lokalne izbore koristio baš usluge agencije Unex, koja danas taji točan iznos koji potražuje od Agrokor, a koja je svoju tržišnu snagu godinama bazirala na desecima milijuna kuna budžeta Agrokorovih tvrtki, zbog čega je raspolagala i unosnim bonusima u vodećim elektronskim medijima? Koliko je HDZ platio Unexu za potrebe vođenja lokalne kampanje?

S Unexom smo surađivali u parlamentarnoj kampanji i u pripremi lokalnih izbora na razini središnjice. Ta je suradnja bila profesionalna i korisna. Točan iznos bit će prezentiran u godišnjem financijskom izvješću stranke, a mislim da je riječ o oko 750.000 kuna.

NACIONAL: Nedavno ste izjavili da se posao kupovine dionica Ine od MOL-a ne može realizirati preko noći

i da je za to potrebna stručna ekonomska i financijska analiza. Kada će taj proces ući u zrelju fazu, odnosno poduzimanje konkretnijih koraka, te koliko će još štete MOL u međuvremenu napraviti Ini?

Postoji više modela financiranja otkupa dionica Ine: prodaja dionica HEP-a putem IPO-a, osnivanje energetskog holdinga te osnivanje posebne tvrtke preko koje će se to napraviti. Razgovaramo s mađarskom stranom, ali i interno vodimo konzultacije među ministarstvima. Ključno je kako odabrati najboljeg savjetnika koji će pomoći pri vrednovanju kompanije. Što se tiče MOL-a, mi smo vlada koja je nakon niza godina afirmirala kvalitetan dijalog s upravom Ine. Stav Vlade oko Ine jako je dobro primljen kod njenih zaposlenika. Mađarska strana i dalje vrlo jasno želi prodati udio u Ini. O tome sam više puta razgovarao s premijerom Orbanom.

NACIONAL: Je li moguće da se pojavi neka treća strana koja bi mogla ući u tu transakciju i postati novi strateški partner Vladi umjesto MOL-a?

To je B varijanta, o čemu trenutno ne razgovaramo.

NACIONAL: Je li raskid suradnje s Mostom otklonio prepreku da se kupovina dionica Ine od MOL-a realizira

ljudi na cestu. To nije dobro jer pokazuje i temeljno nerazumijevanje problema. S temom sam dublje upoznat i sve to što slušam pokazuje da većina nije dubinski upoznata sa slojevitosti svih procesa koji se na tom području odvijaju. To ne bi trebala biti tema kojom se manipulira i koristi se za dodatno antagoniziranje i podjele u društvu. To je bit. Inače, ljudi mogu protestirati koliko hoće i kad god hoće. Ministrica Divjak i drugi dionici imaju zadaću pronaći rješenje iza kojeg će stati velika većina društva.

NACIONAL: Peđa Grbin nedavno vas je usporedio s Putinom, u Nacionalu je izjavio da nemate ideologiju ni vlastita uvjerenja, a Zlatko Komadina u intervjuu Nacionalu nazvao vas je bleferom te izjavio da ste štitili Zdravka Marića radi egotripa. Kako to komentirate?

SDP je loš gubitnik, a neki od njihovih članova pretvorili su se u ljude koji se isključivo bave destrukcijom. Ne vidim da time daju bilo kakav koristan

korumpirani i klijentelistički sloj tih struktura koji desetljećima kontaminira poštenu većinu pravosudnih djelatnika?

Drago mi je što se na čelo Ministarstva pravosuđa vratio kolega Bošnjaković, jer ima bogato iskustvo. On će biti zadužen za jačanje funkcioniranja sudova i državnih odvjetništava. Bitno je da se osigura da sudovi budu učinkoviti, nepristrani i profesionalni, što će omogućiti ujednačenost sudske prakse i opstojnost odluka tako da se ne dovodi u pitanje kredibilitet cijelog sustava.

NACIONAL: Kako ujednačiti sudske praksu u slučajevima kada vulgarno vrijeđa Zdravko Mamić ili to čine pripadnici Torcida? Kako je ujednačiti u situaciji kada napadač na Zdravka Mamića završi u pritvoru, dok Zdravko Mamić u ožujku 2006. nesmetano fizički nasrće na tadašnjeg šefa riječke POA-e Nikolu Mandekića u loži na maksimirskom stadionu?

Samo jačanjem institucija. One moraju biti posve neovisne i slijepa kada su u pitanju pojedinci o kojima se odlučuje. Svi moraju imati isti tretman.

NACIONAL: Izjavili ste da što god Arbitražni sud odlučio na temelju Konvencije o pravu međunarodnih ugovora u sporu sa Slovenijom, Hrvatska se ne smatra vezanom tom odlukom. Kako stoga gledate na budućnost odnosa sa Slovenijom i rješenje graničnih sporova?

Morat ćemo pronaći neki drugi put. Kod takvih sporova može se ići na međunarodni sud, arbitražu ili pokušati pronaći bilateralni dogovor. Bilateralni dogovor Račana i Drnovškega neslavno je propao, a arbitraža je kontaminirana, ali ne hrvatskom krivnjom. Jedino preostaje ići na sud, ali kada dođe vrijeme i to ćemo rješavati. Imam dobar odnos s kolegom Cerarom te ćemo voditi razgovore o svim temama.

NACIONAL: Kako komentirate činjenicu da Slovenija stvara gužve i kada putnici napuštaju Schengenski sustav i ulaze u Hrvatsku, što može biti negativno za hrvatsku turističku sezonu? Je li doista isti problem kada potencijalni teroristi ulaze ili izlaze iz tog prostora?

Najvažniji je dogovor Junckera, Cerara i mene iz Bruxellesa od 29. travnja da se prelazi sa sustavne na ciljane kontrolu putnika kada čekanje na granici bude dulje od 15 minuta. Mi smo turistička zemlja i Vlada štiti naše gospodarske interese. Hrvatska se sprema za Schengen, a Slovenija treba provoditi revizirani schengenski zakonik koji je nedavno stupio na snagu. EU je time htio imati kompletne informacije i o ulasku i o izlasku putnika iz EU-a.

NACIONAL: Što mislite o Aleksandru Vučiću, njegovoj politici, sklonosti davanju lažnih obećanja i srpskoj političkoj sceni općenito?

Tijekom proteklih mjeseci nekoliko puta sam se s njim susreo i razgovarao. On prolazi i kroz transformacijski proces, u odnosu na period do 2008. Popriлично dominira u Srbiji. Bitno mi je da u odnosima sa Srbijom pokušamo smiriti tenzije te riješiti otvorena rezidualna pitanja iz vremena agresije Miloševićeva režima. Stalo nam je do toga da se Srbija razvija u europskom pravcu, naročito tako da se i hrvatska manjina u Srbiji bolje osjeća.

NACIONAL: Kako komentirate njegov prijedlog da Ana Brnabić bude mandatarka za sastavljanje Vlade, ali i najave da ona neće osigurati potrebnu većinu da

'RAZLOZI STIEROVA POTEZA brojnim kolegama nisu u potpunosti jasni. Mislim da je glavni razlog bio prekid suradnje s Mostom. Ali oformit ćemo novu radnu skupinu za promjenu Statuta'

prodajom dijela HEP-a? Tko se unutar Vlade prvi sjetio da bi to trebao biti model za tu operaciju?

To je tek jedna od varijanti. Studija s takvim scenarijem, odnosno IPO-om HEP-a, izrađena je još za vrijeme Milanovićeve vlade. To je ozbiljna analiza, a ta je činjenica potakla raspravu o toj ideji. Želimo o toj temi postići široki konsenzus i za to imamo još vremena.

NACIONAL: Što je bit vaše nedavne izjave da ne želite više vidjeti prosvjede zbog kurikularne reforme ni u jednom hrvatskom gradu, jer je ta tema ispolitizirana preko svake mjere? Rekli ste i da želite da se oko toga stvori kompromis. Ali zašto građani oko toga ne bi prosvjedovali ako smatraju da za to ima potrebe?

Žalosno je da tema obrazovanja izvlači tisuće

doprinos. Živimo u iznimno turbulentnom vremenu. Ne sjećam se da je ikad bilo toliko zahtjeva s ciljem destabilizacije vlasti. Zgodno je gledati tko se sve u tim procesima nalazi u istom brodu. To me učvršćuje u uvjerenju da radimo dobar posao.

NACIONAL: Kako biste opisali politiku SDP-a i tu stranku otkad je predvodi Davor Bernardić?

Treba mu još dosta vremena da se konsolidira na toj poziciji.

NACIONAL: Nedavno ste izjavili da u politici „imate ili rušilačku ili graditeljsku agendu te da birate graditeljsku, kako u gospodarstvu, socijalu, tako i u sektorskoj politici i osobnoj odgovornosti“. Koliko je takav pristup primjenjiv u temeljitoj preobrazbi i ujednačavanju pravosudne prakse, bez da se prvo doslovce razruši

bude izabrana na tu poziciju? Otvorilo se i pitanje mogu li građani Hrvatske zamisliti da im premijer bude osoba srbijanskog podrijetla i još k tome lezbijka ili gej.

Kako nemamo na vidiku nove parlamentarne izbore, to je zasad u Hrvatskoj hipotetičko pitanje. Vidjet ćemo uskoro hoće li gđa Brnabić biti potvrđena kao premijerka.

NACIONAL: Kako se razvija situacija vezana uz mogućnost podizanja novih optužnica protiv hrvatskih časnika za ratne zločine u BiH, s čime se više puta manipuliralo? Što se napravilo po tom pitanju?

Vodi se dijalog na mjerodavnim razinama. Osnažujemo komunikaciju i nastojimo pomoći BiH na putu prema Uniji. Europski put BiH jamči i kvalitetniju funkcionalnost zemlje u cjelini, ali i bolji položaj Hrvata unutar BiH. Tražit ćemo da procesuiranje odgovornih za ratne zločine ne bude selektivno i usmjereno samo na pripadnike jednog naroda. U srpnju će biti održana zajednička sjednica Vlade RH i Vijeća ministara BiH.

NACIONAL: Vidite li Kolindu Grabar Kitarović kao osobu koju bi HDZ mogao podržati kao kandidatkinju za još jedan mandat na funkciji predsjednice?

Kada dođe vrijeme, o tome ćemo razgovarati. Ona unutar stranke uživa podršku i ne vidim da bilo tko drugi uopće signalizira ambicije u tom smjeru.

NACIONAL: Pojavila su se neka tumačenja prema kojima ona zapravo počinje kampanju za funkciju glavne tajnice NATO-a. Kako to komentirate?

Ona je na polovici mandata i mislim da je predana svom poslu.

NACIONAL: Kako komentirate to što je Predsjednica nedavno izjavila da je razočarana kad čuje od naših gospodarstvenika da se naša diplomacija zatvorila u sebe, u urede, da ne pomažu tvrtkama koje dolaze na određena tržišta, a ni u brendiranju RH u smislu javne diplomacije?

Angažman hrvatske politike i gospodarstva prilično je orijentiran istim ciljevima. Nisam pretjerano putovao proteklih mjeseci jer već i angažman oko Europskog vijeća koje se sastaje svaka dva mjeseca, uzima dosta vremena. Kako se mandat bude razvijao, birat ćemo povoljne trenutke i jačati gospodarski aspekt diplomacije. Kao bivši diplomat dobro poznajem strukturu diplomatske mreže i znam što je realno, a što ne. Ne bih rekao da je ocjena stanja negativna. Ista je stvar i s javnom diplomacijom.

NACIONAL: Nedavno je Predsjednica izjavila i da očekuje od vas da se Vlada sada posveti egzistencijalnim pitanjima. Kako to komentirate?

Upravo moje insistiranje na nastavku rada Vlade i na političkoj stabilnosti, pokazuje da smo tome posvećeni. Dobro je da to predsjednica podržava.

NACIONAL: Dio javnosti koji joj nije sklon tvrdi da je svojim nedavnim nastojanjima da se što više približi predsjedniku Trumpu, degradirala funkciju koju obnaša. S druge strane, poljski kolega zahvalio joj je na njenom doprinosu koji je rezultirao najavom dolaska Trumpa na Inicijativu Triju mora. Kako sve to komentirate?

Inicijativa Triju mora je dobra iz više razloga. Situacija se u Europi mijenja, naročito u dijelu srednjoeuropske suradnje koja može biti politička, gospodarska, energetska, prometna itd. Stalno se

borim s vjetrenjačama u dijelu naše javnosti oko prirodne i razumne ponude naših iskustava u mirnoj reintegraciji Hrvatskog podunavlja s ciljem da se ta znanja primijene u Ukrajini. Osim u kontekstu informacijskog hibridnog ratovanja, doista ne vidim što bi bilo problematično u tome da to iskustvo postane naš vanjskopolitički izvozni proizvod.

NACIONAL: Ali tvrdi se da to iritira Rusiju.

Bitno je ono što mi kao naše specifično znanje u političkom smislu možemo ponuditi. Ako su akteri koji su proveli taj proces još u dobroj formi, zašto ih ne bismo angažirali u situaciji koja u Ukrajini podsjeća na onu iz 90-ih kada se na našem teritoriju provela najuspješnija Misijska UN-a u Europi.

NACIONAL: Izbjegli ste prokomentirati tvrdnje obojane nesklonih Predsjednici da ona svojim ponašanjem ponekad degradira funkciju koju obnaša.

Svatko ima svoj politički stil. Mislim da ona nastoji dati doprinos našim vanjskopolitičkim aktivnostima, sukladno svojim ovlastima.

NACIONAL: Kako biste općenito opisali vaše međusobne odnose?

Poznajemo se više od dvadeset godina. Praktički iz iste sobe na Zrinjercu započele su naše karijere. U dobrim smo odnosima.

'ŽALOSNO JE DA TEMA obrazovanja izvlači tisuće ljudi na cestu. To ujedno pokazuje i temeljno nerazumijevanje problema. To ne bi trebala biti tema kojom se manipulira i koristi za dodatno antagoniziranje'

NACIONAL: Slažete li se s tvrdnjama iznesenim u nedavnim analizama nekih vaših recentnih intervju da sve češće postajete sarkastični, reski, te da neizravno i govorom tijela sugerirate da vam gotovo ide na živce što morate odgovarati na veliki broj novinarskih pitanja?

Ne bih rekao da sam nešto reskiji no inače. Nastojim biti obazriv u svojim reagiranjima unatoč velikoj silini i broju orkestriranih napada političkih suparnika te lijevih i desnih komentatora. Nastojim to napraviti i tako da održim svoj stil, koji vjerujem da je tolerantan i uvidavan. Međutim, svatko od nas ima različit arsenal reakcija. Znam ponekad reagirati čvršće, tvrde i angažiranije, ali nastojim da to bude u takvim okvirima da se na te izjave i nakon proteka određenog vremena mogu osvrnuti bez problema.

NACIONAL: Slažete li se s ocjenama da ponekad reagirate neprimjerno prilikom odgovaranja na novinarska pitanja? Primjerice, u situaciji s kolegom Hrvojem Krešićem.

Mislim da se Hrvoje i ja zapravo dobro šalimo. Nemam s njime nikakav problem, dugo se poznajemo.

Netko tko me dobro ne poznaje može pomisliti nešto drugo, ali sve je to u sportskom duhu.

NACIONAL: Smatrate li da ste potpuno zavlada li strankom, odnosno kako zapravo tumačite to nezadovoljstvo - HDZ je na vlasti, ali ako pitate šire članstvo, nitko neće reći da je potpuno zadovoljan. Zašto?

Teško mi je reći otkud takav dojam. Stvarno sam uložio puno napora u rad na terenu i od 2010. aktivno sudjelovao u jedanaest raznih kampanja. Izuzetno dobro poznajem stanje na terenu i cijeli HDZ. Ako je HDZ u problemu kad ima predsjednicu države, predsjednika Hrvatskog sabora, predsjednika Vlade, 19 od 21 ministra, 13 županija, 62 grada i 204 općine - onda je teško razumjeti kako ići više od toga. S pobjedom Andre Krstulovića Opere u Splitu prvi put smo pobijedili u jednom od četiri velika hrvatska grada otkad su uvedeni izravni izbori.

NACIONAL: Ali ste izgubili neka simbolička uporišta, poput Knina, Gospića... Je li to najjasnija poruka nekim nositeljima anakronog političkog ponašanja da smetaju današnjem HDZ-u, posebice u svjetlu činjenice da je u Zadru nakon micanja Kalmete stranka ostvarila neočekivano dobar izborni rezultat?

Možda je to ispravnije pripisati činjenici da su neki pojedinci jako dugo na lokalnoj razini bili na istaknutim funkcijama. Zadar pokazuje da smo tranziciju proveli jako dobro. Malo sam se upltao u odabire kandidata na lokalnim razinama.

NACIONAL: Kakvo vam je političko naslijeđe unutar HDZ-a ostavio Tomislav Karamarko?

Jako mi je važno da se stranka pozicionira ondje gdje mislim da bi trebala biti - čvrsto na desnom centru. HDZ više nije pokret. U Tuđmanovo doba, u jednom neponovljivom trenutku HDZ je bio renesansni državotvorni projekt. Danas smo i dalje tu - najjača politička snaga u domovini.

NACIONAL: Zahvaljujući ili unatoč političkom angažmanu Tomislava Karamarka?

Lokalne izbore dobili smo prvenstveno zahvaljujući HDZ-u koji vodim. Nije dobro da HDZ pod svoje skute uzme baš sve što se nalazi na desnom političkom spektru. A to nam se dogodilo proteklih godina. Određeni politički prostor treba ostati i ljudima koji su više pravaške orijentacije. Stranku želim smjestiti tamo gdje se s njom može identificirati najveća većina hrvatskih građana - u poziciju narodnjačkog desnog centra s jasnom demokršćanskom dimenzijom za koju se zalaže i kolega Stier. HDZ je stranka široke domoljubne platforme. Svjetonazorskim se temama možemo baviti onako kako je to radio predsjednik Tuđman. Uoči prošlih parlamentarnih izbora napravili smo istraživanje koje je pokazalo da 89 posto ispitanika gospodarske i socijalne teme smatra najbitnijima.

NACIONAL: Što će biti prioriteta u radu Vlade nakon izglasavanja povjerenja Mariji Pejićinović Burić?

Vlada je samo popunjena novim ministrima. Naš program ostaje isti, a platforma HDZ-a i HNS-a je komplementarna. Nastavit ćemo i s realizacijom ciljeva iz Nacionalnog programa reformi koji su usmjereni na jačanje konkurentnosti gospodarstva, povećanje zaposlenosti i povezivanje obrazovanja s tržištem rada te održivost javnih financija.